

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากเบอร์ลิน

(Weekly News from Berlin)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ กรุงเบอร์ลิน

12 - 15 สิงหาคม 2559

1. ข่าวภายในประเทศ

รัฐส่งเสริมกองทุนสนับสนุน Start Ups

กระทรวงการคลังรัฐบาลเยอรมนีวางแผนที่จะสนับสนุนกองทุนสำหรับส่งเสริมบริษัท Start Ups ต่างๆ กว่า 1 หมื่นล้านยูโร โดยนาย Jens Spahn รัฐมนตรีคลังกล่าวว่า รัฐบาลจะจัดกองทุนดังกล่าว ไว้ที่ธนาคารส่งเสริมการลงทุน ธนาคาร KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau (สถาบันสินเชื่อเพื่อการฟื้นฟูประเทศ) เพราะในปัจจุบันนี้บริษัท Start Ups ที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจดิจิทัลมีความต้องการที่จะหาธนาคารที่ให้กู้เงินยากมาก และยังคงกล่าวต่อว่า “กระทรวงฯ ต้องการส่งสัญญาณที่ชัดเจนให้ตลาดได้รับทราบ เพื่อที่ตลาดจะได้ร่วมลงทุนกับ Start Ups และขยายการลงทุนในกลุ่มธุรกิจดังกล่าว” ซึ่งสหภาพยุโรป (EU) เองก็มีกองทุนเงินที่คล้ายคลึงกัน โดยนาย Jean-Claude Juncker ประธานคณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป หวังว่า ในท้ายที่สุด แผนนี้จะส่งผลให้มีการลงทุนในภาค Start Ups รวมกันมากถึง 2 หมื่นล้านยูโร และเมื่อมีกรณีที่บริษัท Start Ups เกิดเหตุล้มละลายลง และไม่สามารถชำระหนี้สินที่เหลือกลับคืนให้กองทุนได้ นั้น นาย Wolfgang Schuäuble รัฐมนตรีคลังสังกัดพรรค CDU - Christlich Demokratische Union Deutschlands (พรรคสหภาพคริสเตียนเพื่อประชาธิปไตยประเทศเยอรมนี) กล่าวว่า “การออกเงินก้อนนี้ ก็จะมีกำไรจากการออกเงินก้อนอยู่แล้ว ซึ่งกำไรนี้ก็จะเพียงพอกับการทดแทนหนี้ที่สูญไป และไม่น่าจะทำให้รัฐเสียหายผลประโยชน์มากกว่า 2 - 4 ร้อยล้านต่อปี”

จากข้อมูลของนสพ. Welt am Sonntag แสดงให้เห็นว่า จนถึงปัจจุบันนี้ โครงการต่างๆ ที่สนับสนุน Start Ups นั้น ยังคงดำเนินไปแบบไม่สมบูรณ์อยู่ เช่น โครงการ “Invest” ที่กระทรวงการคลัง ได้ริเริ่มขึ้น

ในปี 2013 ที่มีวงเงินกว่า 150 ล้านยูโร เหล่า Start Ups ก็ได้มีการทำเรื่อง ขอความช่วยเหลือจากโครงการดังกล่าวไปเพียง 23.59 ล้านยูโรเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าที่นาย Sigmar Gabriel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและพลังงาน และรองนายกรัฐมนตรี สังกัดพรรค SPD - Sozialdemokratische Partei Deutschlands (พรรคสังคมนิยมเพื่อประชาธิปไตยประเทศเยอรมนี) ได้ตั้งไว้มาก โดยปัญหาหลักก็คือเหล่า Start Ups ไม่ทราบว่ามีการช่วยเหลือนี้ นาย Sigmar Gabriel จึงวางแผนที่จะปรับปรุงโครงการดังกล่าวอีกครั้ง และไม่ใช้แค่เพียงการสนับสนุนของภาครัฐเท่านั้นที่จะมาเพิ่มการลงทุนใน Start Ups ของประเทศ แต่หลังจากที่สหราชอาณาจักรประกาศว่าจะออกจาก EU (Brexit) เหล่า Start Ups ต่างๆ ในเยอรมนี โดยเฉพาะในกรุงเบอร์ลินเองซึ่งเป็นศูนย์กลาง Start Ups มากอันดับต้นในประเทศเยอรมนี ต่างก็หวังว่าจะมี Start Ups จำนวนมากที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจการเงิน เข้ามาเปิดบริษัท Start Ups ในกรุงเบอร์ลินมากขึ้น อย่างไรก็ตามก็มีคนออกมา แสดงความเห็นเชิงลบถึงนโยบายนี้ของรัฐบาลว่า แค่การผลักดันด้านการลงทุนนั้นยังไม่เพียงพอแต่ต้องมีการลดหย่อนภาษีให้แก่กลุ่มธุรกิจดังกล่าวด้วยเช่นกัน ดังที่ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส หรืออิสราเอล ทำด้วย จึงจะเรียกว่าเป็นการสนับสนุนอย่างจริงจัง

จาก Handelsblatt 15 สิงหาคม 2559

ข้อสังเกต - เราจะเห็นได้ว่า กลไกการสนับสนุน Start Ups ของรัฐบาลเยอรมันแม้ว่าจะเป็นการให้เงินสนับสนุน หรือส่งเสริมโครงการต่างๆก็ไม่มีมาให้เงินสนับสนุนแบบตรงตัวจากรัฐเอง จะต้องผ่านธนาคารต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ เพราะเหล่าธนาคารมีประสบการณ์ในการตัดสินใจว่า โครงการใดที่มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จหรือไม่ และเยอรมนียังเห็น Brexit เป็นโอกาสที่จะขยายธุรกิจ Start Ups ด้านการเงินให้เพิ่มมากขึ้น

การที่จะส่งเสริมให้มี Start Ups ให้เกิดขึ้นในไทยได้และประสบความสำเร็จนั้น อาจจะต้องดูแบบอย่างจากบางโครงการในประเทศเยอรมันได้เช่นกัน โดยหน่วยงานรัฐต้องเตรียมปัจจัยพื้นฐานและเปิดโอกาสต่างๆ ให้ Start Ups เกิดขึ้นได้ เช่น สร้างกองทุนต่างๆ เงินกู้ความเสี่ยงสูง หรือนโยบายลดหย่อนภาษี 3 ปีแรก หรือการจับคู่บริษัท Start Ups กับบริษัทใหญ่ๆ ที่มีรากฐานธุรกิจอยู่แล้ว แต่ต้องการ Know How ใหม่ๆ จาก Start Ups เป็นต้น ซึ่งวิธีการต่างๆ นี้จะส่งเสริมให้วัฒนธรรม Start Ups ในประเทศเพิ่มขึ้นไปอีกจากเดิมได้

2. ข่าวเศรษฐกิจ

2.1 บทสัมภาษณ์นาย Matthias Wissmann ประธานสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์เยอรมัน (ตอนที่ 1)

นาย Matthias Wissmann ประธานสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์เยอรมัน (VDA – Verband der deutschen Automobilindustrie) วัย 67 ปี ซบออกกำลังกายด้วยการปั่นจักรยานเพื่อรักษาสุขภาพ แม้แต่ก่อนที่จะให้สัมภาษณ์เค้าก็ปั่นจักรยานมาให้สัมภาษณ์เช่นกัน โดยนาย Matthias Wissmann เห็นว่า รถจักรยานเป็นยานพาหนะ ที่เหมาะสมกับเมืองหลวง และกรุงเบอร์ลินมาก

ถาม: คุณ Wissmann ครับ อุตสาหกรรมรถยนต์โลกกำลังยืนอยู่หน้าจุดเปลี่ยนอันยิ่งใหญ่ โดยวิสัยทัศน์แห่งอนาคตนั้น รถยนต์จะเปลี่ยนไปใช้ระบบไฟฟ้า และใช้ระบบการขับเคลื่อนอัตโนมัติ แล้วภาคอุตสาหกรรมพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้หรือยังครับ?

ตอบ: แน่ใจครับ ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตรถยนต์ หรือผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ต่างก็ลงทุนเป็นพันล้าน เพื่อปรับมาใช้ระบบดิจิทัล และเครื่องยนต์ขับเคลื่อนทางเลือกอื่นๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมาเป็นสิ่งกำหนด การขับเคลื่อน (Mobility) ในอนาคตช่วงหลายสิบปีข้างหน้า และเราก็สามารถเห็นความสำเร็จนั้น เป็นขั้นๆ ไป ในตอนนี้ แต่ใครที่คิดว่า อู๋ๆ ทันทีทันใดพรุ่งนี้ทุกคนจะหันมาขับรถยนต์ไฟฟ้า และขับเคลื่อนอัตโนมัติ คนๆ นั้นก็คงไม่ได้อยู่ในโลกแห่งความจริงแล้วละครับ

ถาม: แล้วเมื่อไหร่รถยนต์ หรือรถบรรทุกจะสามารถขับเคลื่อนได้อัตโนมัติล่ะครับ?

ตอบ: คงอีกไม่กี่ปีข้างหน้าแล้วครับ ที่รถยนต์จะสามารถขับเคลื่อนอัตโนมัติได้ โดยน่าจะเริ่มเป็นการขับเคลื่อนในสภาพการจราจรที่ไม่ซับซ้อนมากนักอย่างเช่นใน ที่จอดรถ หรือจอดในโรงจอดรถ ก่อนนะครับ ซึ่งผู้ขับขี่จำนวนมากก็ต้องการการช่วยเหลือในสถานการณ์ดังกล่าว เหมือนกันนะครับ แต่กว่าจะมีการขับเคลื่อนอัตโนมัติในเมืองบนท้องถนนที่ซับซ้อนได้นั้น คงต้องใช้เวลาอีกสักพักหนึ่งครับ

ถาม: หัวข้อใหญ่อีกหัวข้อหนึ่งก็คือ การขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า แต่ถ้าดูรถยนต์บนถนนในเวลานี้ แทบจะหารถไฟฟ้าไม่เจอเลยนะครับ?

ตอบ: จริงครับ แม้ว่าผู้ผลิตชาวเยอรมันจะเป็นผู้ผลิตชั้นนำในด้านนี้ก็ตาม แต่ตลาดรถยนต์ดังกล่าว ในประเทศอื่นดำเนินไปได้ดีกว่าในเยอรมนี จึงเป็นสิ่งที่ที่รัฐบาลเยอรมันเริ่มโครงการส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้าขึ้น และให้เงินสนับสนุนกว่า 300 ล้านยูโร ในการสร้างที่ชาร์จแบตเตอรี่เพิ่มขึ้น โดยเราหวังว่า เงินสนับสนุนก้อนนี้จะสามารถทำให้เราสามารถขยายจำนวนที่ชาร์จแบตเตอรี่สาธารณะ เพิ่มขึ้นจาก 5,800 แห่งเป็น 15,000 แห่ง และก็สามารถเพิ่มที่ชาร์จแบตเตอรี่แบบด่วนจาก 150 แห่ง ให้มากกว่า 1,000 แห่งให้ได้ โดยที่ชาร์จแบตเตอรี่แบบด่วนสามารถชาร์จแบตเตอรี่ได้เต็มร้อยละ 80 ภายใน 20 นาทีเลยนะครับ

ถาม: ควรจะมีที่ชาร์จแบตเตอรี่เยอะกว่านี้ตั้งนานแล้วหรือเปล่าครับ?

ตอบ: กว่ารถยนต์ไฟฟ้าจะครอบคลุมท้องถนนนั้นต้องใช้เวลาครับ อาจนานกว่าที่บางคนหวังไว้ อย่างไรก็ตามตอนนี้เรามีรถดังกล่าวมากกว่า 30 แบบ และคาดว่า จนถึงช่วงต้นปี 2019 จะมีรถยนต์ไฟฟ้าบนท้องถนนเพิ่มขึ้น 250,000 คัน เพราะในเวลาี้ภาครัฐก็ช่วยผลักดันอย่างหนักครับ

ถาม: แล้วจะให้รถยนต์ส่วนใหญ่ไปชาร์จแบตเตอรี่ที่ไหนล่ะครับ? ตอนนี้แทบจะไม่มีที่ชาร์จเลย

ตอบ: ลูกค้าส่วนใหญ่ตอนนี้มักจะชาร์จที่บ้านนะครับ แต่ตอนนี้ที่ชาร์จแบตเตอรี่สาธารณะ จะมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ ครับ โดยเราหวังว่าจะมีการลงทุนจากภาคเอกชนเพิ่มมากขึ้น เช่น ร้านค้า Supermarket หรือบริษัทต่างๆ ที่มีที่จอดรถให้พนักงานนะครับ อีกทั้งการชาร์จแบตเตอรี่ในที่จอดรถของบริษัทนั้นไม่ต้องชำระภาษีนะครับ

ถาม: ...นี่ก็เป็นการลดหย่อนภาษีให้กับรถยนต์ไฟฟ้าอีกรูปแบบหนึ่งแล้วนะครับ

ตอบ: ใช่ครับ และนี่เป็นสิ่งสำคัญ ถ้าต้องการให้มีการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในเยอรมนีเพิ่มมากขึ้นครับ เราต้องการการช่วยเหลือแบบนี้ครับ มันจะดึงดูดความสนใจของลูกค้าให้มาใช้รถไฟฟ้ามากขึ้นครับ เพราะผู้ใช้รถไฟฟ้าต้องการที่จะรู้สึกว่าการใช้งานรถยนต์ไฟฟ้าไม่ได้มีความยากลำบากในการชาร์จแบตเตอรี่ นะครับ แล้วจะชาร์จแบตเตอรี่ที่ไหนได้ง่ายที่สุดถ้าไม่ใช่ที่บ้าน หรือที่ทำงาน เพราะช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงเวลาที่ยานยนต์ไม่ได้ถูกเคลื่อนย้ายไปไหน

ถาม: แล้วบริษัทผลิตพลังงานยักษ์ใหญ่ต่างๆ กับกลุ่มธุรกิจผลิตน้ำมันล่ะครับ จะเกิดอะไรขึ้นกับพวกเขา?

ตอบ: นี่เป็นการลงทุนที่สูงมากนะครับ สำหรับที่ชาร์จแบตเตอรี่แบบด่วนหนึ่งแห่งมีราคาสูงถึง 35,000 ยูโรนะครับ จึงยังไม่มีที่ชาร์จแบตเตอรี่แบบด่วนแบบเดียวๆ นะครับ เพราะถ้านำที่ชาร์จดังกล่าวไปไว้ในที่อย่างร้าน Supermarket จึงเหมาะสมมากครับ เพราะ Supermarket ต่างๆ ก็ไม่ได้ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่าไฟ แต่ก็สามารถใช้ที่ชาร์จแบตเตอรี่แบบด่วนมาบริการลูกค้า และดึงดูดลูกค้าไปในตัวนะครับ

ถาม: แต่คุณก็พอใจกับเงินอุดหนุนจากภาครัฐใช้มั้ยครับ?

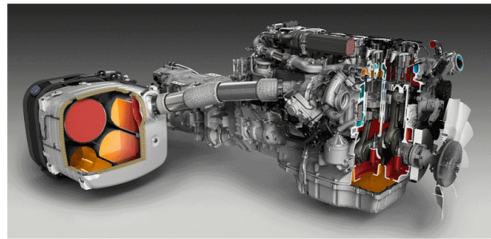
ตอบ: จากประสบการณ์แสดงให้เห็นว่า แรงกระตุ้นจากภาครัฐช่วยให้เทคโนโลยีใหม่ๆ เริ่มสตาร์ทตัวได้เร็วขึ้นนะครับ ซึ่งเราไม่ได้พูดถึงเงินอุดหนุนแบบถาวรนะครับ เมื่อตลาดเริ่มเดินแล้ว เงินอุดหนุนก็ควรจะสิ้นสุดลงตามเช่นกันครับ

ถาม: จริงๆ แล้วบริษัทผลิตพลังงานยักษ์ใหญ่ต่างๆ น่าจะมาลงทุนด้วยหรือเปล่าครับ? เพราะหลังจากที่เยอรมนีดำเนินนโยบายพลังงานแนวใหม่ พวกเค้าก็ต้องหาธุรกิจใหม่ๆ ที่สามารถทำเงินได้

ตอบ: บริษัทผลิตพลังงานควรจะมาเป็นพันธมิตรกับภาครัฐนะครับ ในการช่วยขยายโครงสร้างพื้นฐานของที่ชาร์จแบตเตอรี่สาธารณะ แต่ก็อย่างที่ทราบกันดี ธุรกิจนี้ต้องใช้เวลากว่าจะเริ่มทำเงิน ฉะนั้นบริษัทผลิตพลังงานที่มีปัญหาในขณะนี้คงต้องคิดมากหน่อยว่าจะลงทุนหรือไม่ครับ

ถาม: แล้วรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้ามันจะดีขนาดไหนครับ ถ้าพลังงานไฟฟ้าส่วนใหญ่ของเรายังผลิตจากถ่านหิน?

ตอบ: เอาอย่างนี้ละกันนะครับ รถไฟฟ้าไม่ว่าจะขับที่ไหนก็ไม่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมา ซึ่งนี่เป็นสิ่งสำคัญมากในเมืองที่มีคนอาศัยอยู่มากๆ ครับ อย่างไรก็ตามเราก็ต้องตั้งเป้าหมายไว้ว่า การขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้านั้นพลังงานดังกล่าวก็ควรมาจากพลังงานแนวใหม่ด้วยครับ นั่น

หมายความว่า ถ้าประเทศไหนที่มีการผลิตพลังงานไฟฟ้าส่วนใหญ่จากถ่านหิน การใช้รถยนต์ดีเซล Euro 6 อาจจะรักษาสิ่งแวดล้อมมากกว่า การใช้รถยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าก็ได้ครับ

ถาม: แต่เครื่องยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าเพียงพอแล้วหรือครับ?

ตอบ: ไม่เพียงพอแน่นอนครับ ในช่วงหลายปีข้างหน้าจะมีเครื่องยนต์ต่างๆ ออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากครับ อุตสาหกรรมรถยนต์เยอรมันจะทยอยส่งรถยนต์แบบต่างๆ ออกมาแน่นอนครับ ไม่ว่าจะเป็น รถยนต์เครื่องยนต์ที่มีประสิทธิภาพในการเผาไหม้สูง จนถึงรถยนต์ไฟฟ้า แบบใช้แบตเตอรี่ หรือแบบใช้เซลล์เชื้อเพลิงครับ ผมคาดว่าน่าจะรู้ว่าเครื่องยนต์แบบไหน จะได้รับการตอบรับมากที่สุดในโลกก็คงจะเป็นในช่วง 5 ถึง 10 ปีข้างหน้าครับ และเยอรมนีซึ่งเป็นประเทศผู้นำด้านอุตสาหกรรมรถยนต์ จึงไม่สามารถเลือกให้ความสำคัญกับ เทคโนโลยีหนึ่งเป็นพิเศษได้ครับ

(ต่อฉบับหน้า)

ข้อสังเกต - ตอนนี้อุตสาหกรรมรถยนต์กำลังยืนอยู่ที่จุดเปลี่ยนของอุตสาหกรรมอีกครั้ง เหมือนครั้งที่ Ford เริ่มใช้การผลิตแบบสายพาน หรือ ระบบ Just-in-time ของ Toyota แต่การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมรถยนต์ และการขับเคลื่อน (Mobility) ในอีก 100 ปีข้างหน้า ผู้ประกอบการไทย ควรใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้อย่างยิ่ง ควรเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างระบบมาตรฐานใหม่ที่กำลังเกิดขึ้นนี้ด้วย (อุตสาหกรรม 4.0) เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเป็นผู้วิ่งตามระบบเท่านั้น อีกทั้งยังต้องคอยติดตามจุดเปลี่ยนนี้อย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะมีโอกาสให้ผู้ประกอบการไทย สามารถเข้าไปแทรกในห่วงโซ่การผลิตรูปแบบใหม่ได้ และไม่ใช่แต่เพียงอุตสาหกรรมรถยนต์เท่านั้นที่จะได้รับผลกระทบจากจุดเปลี่ยนนี้ แต่ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น อิเล็กทรอนิกส์ Software และคอมพิวเตอร์เทคนิค จะมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ

Office of Commercial Affairs - Royal Thai Embassy
Petzowerstr. 1, 14109 Berlin, Germany
email - thaicom.berlin@t-online.de